

A ס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף ל"ט of סוטה
Some of the topics we will learn about include.

כיון שנפתח ספר תורה
אסור לספר אפילו בדבר הלכה
Once the Sefer Torah is opened, one may NOT speak,
even in a Halachic matter.

כל כהן שלא נטל ידיו לא ישא את כפיו
A Kohen, who did not wash his hands before he went up
to דוכן, may not recite ברכת כהנים.

The Kohen recites a תפילה before and after ברכת כהנים.

A

כיון שנפתח ספר תורה
אסור לספר
אפילו בדבר הלכה

כל כהן שלא נטל ידיו
לא ישא את כפיו

The Kohen recites a תפילה
BEFORE and AFTER
ברכת כהנים

B

Rashi elaborates on the sequence of ברכת כהנים:
After ברכת הודאה, the ציבור שליח announces כהנים, and the
כהנים recite the ברכה of אשר קדשנו, to which the ציבור
answers אמן.
Then the כהנים recite ברכת כהנים to which the ציבור also
answers אמן.

B

Rashi elaborates on the sequence
of ברכת כהנים

...ברכת הודאה

The כהנים recite the ברכה of אשר קדשנו
...to which the ציבור answers אמן

Then the כהנים recite ברכת כהנים
...to which the ציבור answers אמן

C רב חסדא says that we must always wait before proceeding so that one דיבור does not overlap another דיבור, because תרי קלי לא משתמעו
Two voices cannot be heard simultaneously.
The Gemara teaches similar Halachos regarding קריאת התורה and its ברכות.

אין הצבור רשאים לצאת
עד שינטל ספר תורה ויניח במקומו
The ציבור may not leave the Shul before the תורה is carried out to be returned to its location.

בזמן שהכהנים מברכים את העם
מה הן אומרים
As Rashi explains it was customary for the ציבור to recite ברכות, praises to Hashem, while the Kohanim recited כהנים.

C

*We must wait before proceeding
so one דיבור does not overlap
another דיבור*

Because
מכי קרא אלהינו

**אין הצבור רשאים לצאת
עד שינטל ספר תורה
ויניח במקומו**

**בזמן שהכהנים
מברכים את העם
מה הן אומרים**

1 So let's review ...

אמר רבא בר רב הונא
כיון שנפתח ספר תורה
אסור לספר אפילו בדבר הלכה

Once the Sefer Torah is opened, one may NOT speak, even in a Halachic matter, because the Pasuk regarding עזרא states
ובפתחו עמדו כל העם
ואין עמידה אלא שתיקה
implies silence.

ר' זירא אמר רב חסדא מהכא
ואזני כל העם אל ספר התורה
They all listened attentively – obviously not speaking.
=====

1

אמר רבא בר רב הונא

**כיון שנפתח ספר תורה
אסור לספר אפילו בדבר הלכה**

ובפתחו עמדו כל העם

ואין עמידה אלא שתיקה

ר' זירא אמר רב חסדא מהכא
ואזני כל העם אל ספר התורה

*They all listened attentively
obviously not speaking*

2 The Gemara returns to the topic of ברכת כהנים, which was discussed in the previous Daf, and proceeds with a series of related Halachos:

אמר רבי יהושע בן לוי
כל כהן שלא נטל ידיו לא ישא את כפיו
A Kohen who did not wash his hands before he went up to
דוכן, may not recite ברכת כהנים, because the Pasuk states
'שאו ידיכם קדש וברכו את ה'

The Gemara relates that רבי אלעזר בן שמוע attributed his longevity to several matters; one of which was
ולא נשאתי כפי בלא ברכה
He never recited ברכת כהנים without the preceding ברכה of
אשר קדשנו בקדושתו של אהרן
וצונו לברך את עמו ישראל באהבה

2

ברכת כהנים

אמר רבי יהושע בן לוי
**כל כהן שלא נטל ידיו
לא ישא את כפיו**

שאו ידיכם קדש וברכו את ה'

*attributed his longevity
to several matters; one of which was*

**ולא נשאתי כפי
בלא ברכה**

*אשר קדשנו בקדושתו של אהרן
וצונו לברך את עמו ישראל באהבה*

3 The Kohen also recites a תפילה before and after ברכת כהנים:
 כי עקר כרעיה מאי אמר
 During רצה, the Kohen begins walking toward the
 דוכן and says:
 יהי רצון מלפניך ה' אלהינו
 שתהא ברכה זו שצויתנו לברך את עמך ישראל
 לא יהא בה מכשול ועון
 As Rashi later explains
 מאריך בה עד שתכלה אמן של הודאה
 He extends this תפלה until the ציבור recites אמן after ברכת
 הודאה.

וכי מהדר אפיה מציבורא מאי אמר
 After the Kohen completes ברכת כהנים, he turns away from
 the ציבור and says:
 רבנו של עולם עשינו מה שגזרת עלינו
 עשה עמנו מה שהבטחתנו
 'השקיפה ממעון קדשך מן השמים וגו'
 =====

3

♦

**The Kohen also recites a תפילה
 BEFORE and AFTER ברכת כהנים**

<i>During</i> ברכת רצה:	<i>וט אפדו אסיה מציבורא</i> מאי אמר:
יהי רצון מלפניך ה' אלהינו שתהא ברכה זו שצויתנו לברך את עמך ישראל לא יהא בה מכשול ועון	רבנו של עולם עשינו מה שגזרת עלינו עשה עמנו מה שהבטחתנו השקיפה ממעון קדשך מן השמים וגו'
▼	
מאריך בה עד שתכלה אמן של הודאה	

4 רב חסדא says
 אין הכהנים רשאים לכוף קישרי אצבעותיהן
 עד שיחזרו פניהם מן הצבור
 The Kohanim may only lower their hands and return their
 fingers to their regular position after they turn away from
 the ציבור.
 =====

4

♦

רב חסדא says

**אין הכהנים רשאים
 לכוף קישרי אצבעותיהן
 עד שיחזרו פניהם מן הצבור**

5 Regarding the sequence of ברכת כהנים, the Gemara now cautions against beginning the next segment before the previous segment has been completed; because, as Rashi explains

תרי קלי לא משתמעני
Two voices cannot be heard simultaneously.

אין הקורא רשאי לקרות כהנים עד שיכלה אמן מפי הצבור
The ציבור may not announce כהנים until the ציבור finishes saying אמן on the ברכת הודאה.

ואין הכהנים רשאים להתחיל בברכה עד שיכלה דיבור מפי הקורא
The כהנים may not begin the ברכה of אשר קדשנו until the ציבור finishes saying כהנים.

ואין הצבור רשאים לענות אמן עד שתכלה ברכה מפי הכהנים
The ברכה may not answer אמן until the כהנים finish the ברכה of אשר קדשנו.

ואין הכהנים רשאים להתחיל בברכה אחרת עד שיכלה אמן מפי הצבור
The כהנים may not begin ברכת כהנים until the ציבור finishes saying אמן.

All,
משום דתרי קלי לא משתמעני
=====

5
The Gemara cautions against beginning the next segment before the previous segment has been completed

Because,
תרי קלי לא משתמעני

ואין הכהנים רשאים להתחיל בברכה עד שיכלה דיבור מפי הקורא

אין הקורא רשאי לקרות כהנים עד שיכלה אמן מפי הצבור

ואין הכהנים רשאים להתחיל בברכה אחרת עד שיכלה אמן מפי הצבור

ואין הצבור רשאים לענות אמן עד שתכלה ברכה מפי הכהנים

All because,
תרי קלי לא משתמעני

6 Additional Halachos:
אין הכהנים רשאים להחזיר פניהם מן הצבור עד שיתחיל שליח צבור בשים שלום
The שליח צבור may not turn away from the שליח צבור before the שליח צבור begins שים שלום.

ואינן רשאים לעקור רגליהם ולילך עד שיגמור שליח צבור שים שלום
They may not walk away before the שליח צבור finishes שים שלום.
=====

6
ואינן רשאים לעקור רגליהם ולילך עד שיגמור שליח צבור שים שלום
אין הכהנים רשאים להחזיר פניהם מן הצבור עד שיתחיל שליח צבור בשים שלום

7 The Gemara continues with similar Halachos regarding קריאת התורה.

אין הצבור רשאי לענות אמן עד שתכלה ברכה מפי הקורא
The ציבור may not answer אמן before the עולה finishes the Brachah of בנו.

ואין הקורא רשאי לקרות בתורה עד שיכלה אמן מפי הצבור
The ציבור may not begin reading before the קורא finishes saying אמן.

ואין המתרגם רשאי להתחיל בתרגום עד שיכלה פסוק מפי הקורא
The בעל קורא may not begin translating, before the קורא finishes the Pasuk.
Every Pasuk was translated into Aramaic, which was the spoken language at that time.

ואין הקורא רשאי להתחיל בפסוק אחר עד שיכלה תרגום מפי המתרגם
The בעל קורא may not begin reading the next Pasuk, before the תרגום finishes the תרגום.
All, because תרי קלי לא משתמעי
=====

7 קריאת התורה

ואין הקורא רשאי לקרות בתורה עד שיכלה אמן מפי הצבור

אין הצבור רשאי לענות אמן עד שתכלה ברכה מפי הקורא

ואין הקורא רשאי להתחיל בפסוק אחר עד שיכלה תרגום מפי המתרגם

ואין המתרגם רשאי להתחיל בתרגום עד שיכלה פסוק מפי הקורא

All because

תרי קלי לא משתמעי

8 The Gemara continues with several rulings of רבי תנחום א"ר יהושע בן לוי Related to קריאת התורה and the הפטורה:

המפטיר בנביא צריך שיקרא בתורה תחילה
The one who reads the הפטורה must first read from the Torah.

And אין המפטיר רשאי להפטיר בנביא עד שיגלל ס"ת
He does not begin the הפטורה before the Sefer Torah is rolled up, because, as Rashi explains; כדי שלא יהיו הגוללים טרודים מלשמוע הפטרה
So that the גולל should not be occupied and fail to hear the הפטורה.
=====

8 Several rulings of רבי תנחום א"ר יהושע בן לוי

המפטיר בנביא צריך שיקרא בתורה תחילה

אין המפטיר רשאי להפטיר בנביא עד שיגלל ס"ת

כדי שלא יהיו הגוללים טרודים מלשמוע הפטרה

9

The Gemara continues:

אין שליח צבור רשאי להפשיט את התיבה בצבור מפני כבוד צבור

As Rashi explains;

In those days the ספר תורה was stored at another, more secure, location; and when the ס"ת was brought to Shul, they would first adorn the בימה with tapestries, and place the ספר תורה inside. After Davening, the ספר תורה would be returned to its location, and the tapestries removed.

The Gemara teaches that the שליח צבור shall not remove the tapestries from around the בימה in the presence of the ציבור, because it is not respectful to make them wait. Rather, he should first take the ס"ת to its location, and then return to remove the tapestries.

=====

9

The Gemara continues:

אין שליח צבור רשאי להפשיט את התיבה בצבור מפני כבוד צבור

The שליח צבור shall not remove the tapestries from around the בימה in the presence of the ציבור

Rather, he should first take the ס"ת to its location and then return to remove the tapestries

10

The Gemara continues:

אין הצבור רשאים לצאת

עד שינטל ספר תורה ויניח במקומו

Rashi does not have the words ויניח במקומו; and Rashi explains, as the Gemara soon explains, that we are speaking of a case of

דאיכא פיתחא אחרינא

The Shul has more than one door.

Therefore, Rashi says;

משנטל ס"ת לצאת דרך פתחו

הרוצה לצאת בפתח אחר יוצא

ואפילו לא יצא ס"ת

Once the ס"ת was picked up to be carried out, the people may begin to leave through another door, even though the ס"ת is still in Shul.

10

The Gemara continues:

אין הצבור רשאים לצאת עד שינטל ספר תורה (ויניח במקומו)

Rashi explains) we are speaking of a case of דאיכא פיתחא אחרינא

Therefore משנטל ס"ת לצאת דרך פתחו הרוצה לצאת בפתח אחר יוצא ואפילו לא יצא ס"ת

11 However, שמואל says
עד שיצא
In a case of
דליכא פיתחא אחרינא
There is only one door.
Therefore,
נכון שיצא ס"ת תחילה
ולא יצא האדם בפתח לפני ס"ת
It's appropriate that the ספר תורה leave first, as the Pasuk
states
אחרי ה' אלהיכם תלכו
=====

11

שמואל says
עד שיצא
▼
In a case of
דליכא פיתחא אחרינא
Therefore,
נכון שיצא ס"ת תחילה
ולא יצא האדם בפתח לפני ס"ת
▼
אחרי ה' אלהיכם תלכו

12 The Gemara continues with
בזמן שהכהנים מברכים את העם
מה הן אומרים
As Rashi explains; it was customary for the ציבור to recite
שבחות, praise to Hashem, while the Kohanim recited ברכת
כהנים; because,
שיראו מסבירי פנים
ומודים לפניו על ברכותיו
להראות שהן נוחות להן
To show appreciation and thanks to Hashem for the ברכות;
The Gemara lists various Pesukim that they would recite;
and in the next Daf discusses at what point in ברכת כהנים
these Pesukim were recited.

12

The Gemara continues:

בזמן שהכהנים מברכים את העם
מה הן אומרים:
It was customary for the ציבור to recite שבחות
while the Kohanim recited ברכת כהנים
Because,
שיראו מסבירי פנים ומודים לפניו על ברכותיו
להראות שהן נוחות להן
▼
The Gemara lists various Pesukim
that they would recite